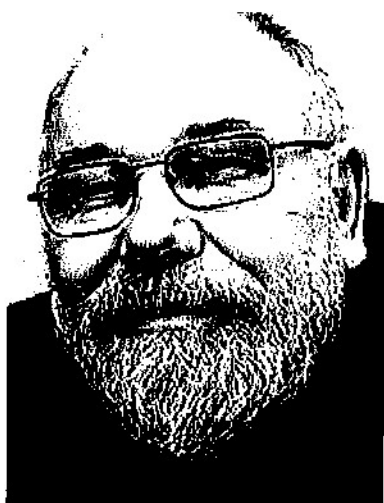

ВЛАДИМИР ЗАРЕВ

Владимир Зарев е роден на 05.10.1947 г. в София. Завършил е българска филология в СУ „Климент Охридски“. От 1973 г. работи в списание „Съвременник“ като редактор, завеждащ отдел преводна литература, зам.главен редактор. Понастоящем е главен редактор на списанието.

Владимир Зарев е автор на осемнадесет книги, десет от които са романи, между които трилогията „Битието“, „Изходът“ и „Законът“, „Разруха“, „Светове“, „Лето 1850“, „Поп Богомил и съвършенството на страха“, „Хрътката“, „Хрътката срещу Хрътката“ „Изборът“.

Негови творби са преведени в Германия, Русия, САЩ, Чехия, Полша, Унгария, Румъния, Украйна, Турция, Сърбия, Хърватия, романите „Хрътката“ и „Хрътката срещу Хрътката“ излизат в бившия Съветски съюз в 200,000 тираж, а романът му „Денят на нетърпението“ е отпечатан в „Роман газета“ в 1,300,000 тираж.

През 2006 г. романът „Разруха“ на Владимир Зарев е преведен в Германия и издаден от „Кипенхойер и Вич“, и по мнение на радио „Дойче Веле“ е най-успешната българска книга, излизала някога на немски език. „Разруха“ бе наречен „романът на промяната в цяла Източна Европа“, книгата е приета с изключителен възторг от немската критика, за нея излизат над 40 отзива в най-значимите немскоезични медии. Най-значимият немски всекидневник „Франкфуртер алгемайне цайтунг“ написа: „Владимир Зарев е не само заслужил герой на българската литература, а разказвач от европейски ранг – неговата „Разруха“ обнадява и задвиждателствува литературната европейска зрелост на България.“ „Берлинер Цайтунг“ прибави: „Владимир Зарев е българският Балзак, чийто роман „Разруха“ е повествование за историческия обрат в България, за каквото германската литературна критика все още мечтае. Книгата на Зарев действително превъзхожда всичко подобно на немски език – от „Обширно поле“ на Гютнтер Грас до „Нов живот“ на Инго Шулце. „Разруха“ е роман за пометената от чудовищната приливна вълна на капитализма България... Зарев е пълнокръвен епичен автор, незасегнат от /пост/ модернистичен скептицизъм. На Балзак напомня и щедростта, с която пилее своя творчески потенциал“, „Тагес цайтунг“ прибавя: „Владимир Зарев стана известен с грандиозния си роман за времето на промяната „Разруха“, който е най-доброто, написано за прелома в Европа от 1989 година.“ Швейцарският „Нойе Цюрхер Цайтунг“ заключава:

„Владимир Зарев е изключително явление в българската и в европейската литература“. Втора програма на националната немска телевизия направи филм за автора, наречен „българският Балзак“ и го излъчи многократно в предаването си за култура „Фьоникс“.

През 2008 година Владимир Зарев спечели една от най-големите награди в немскоезичния литературен живот, едногодишна творческа стипендия във вила Конкордия в град Бамберг, която се дава от Баварското министерство на културата за особени постижения.

В момента „Разруха“ се превежда на руски, на Хърватски, на словенски и на ирански език. През пролетта на 2014 г. сценарият за игрален филм по романа „Разруха“ спечели финансиране от Националния филмов център и през есента започнаха снимките на игралния филм със същото заглавие и с режисьор Петър Попзлатев.

В края на април 2009 година престижното австрийско издателство ДОЙТИКЕ издаде романът „Битието“ на Владимир Зарев със заглавие на немски език „Семеен пожар“ в превод на Томас Фрам и веднага сключи договор с автора за другите две части на трилогията, „Изходът“ и „Законът“, които излязоха през 2011 и 2012 година. „Битието“, е първата част от голямата, разпростираща се в над 2700 страници трилогия на Владимир Зарев – „Битието“, „Изходът“ и „Законът“, трилогия, която обхваща повече от сто години от националната ни история, разказана посредством съдбата на Вълчевия род.

Официалната премиера на „Битието“ се състоя във Виенския Литературхаус на 5 май и препълни залата на австрийския литературен бастион. Интересът към първата среща на живо с писателя бе предизвикана и от двата обширни и възторжени литературни анализа, появили се веднага след излизането на романа на страниците на най-четените и авторитетни австрийски всекидневници: „Ди Пресе“ и „Стандарт“.

Немскоезичната литературна критика и публика възприема „Битието“ като откритие в европейския епос в изключителните оценки, които романът получава в „Нойе Цюрхеер Цайтунг“, „Ди Велт“ и „Дер Щерн“, той е определен като култов, а авторът е сравнен с Томас Ман и Достоевски.

Възторжени в оценките са и литературните наблюдатели на „Берлинер Цейтунг“ и „Тагес Анцайгер“: „Семеен пожар“ /това немското заглавие на „Битието“/ е епична история за насилието, любовта и ароматите, която очарова и предизвиква със своето многообразие и сякаш напуска бреговете дори на историческия детерминизъм, всеки от героите е неповторима, запомняща се в различието си фигура. Политическият спектър е екстремно широк и отсъства морализаторството, но не и своенравността на морала. Истините, които откриваме тук, са индивидуални и пълни с противоречия – като всяка истина междувпрочем. И това е едно от посланията на големия европейски писател Владимир Зарев, когото след грандиозния му роман на промяната „Разруха“, за радост дочакахме и с втората му книга на немски език“ пише Мартин Ебел.

В анализа си за „Нойе Цюрхеер Цайтунг“ Юдит Лайстер отбелязва: „Едва ли се е случвало нещо изключително във Видин след 1900 година. Българското градче на румънската граница има крепостта „Баба Вида“, църквата „Свети Димитър“, една синагога и една джамия, между които животът тече, огласян от параходните сирени по Дунава. Видин не е Виена, но в своя

забележителен роман „Семеен пожар“ роденият през 1947 година Владимир Зарев превръща градчето от периферията в уникален микрокосмос, съдържащ всички духовни и исторически енергии, които бушуват през първата половина на ХХ век. Зад олющените фасади всъщност витаят старозаветни страсти, просветват озаренията на големите идеологии, които по-късно ще завладеят цяла Европа. Зарев облича повестуването си във формата на духовен, но също така изпълнен със смисли и противоречия семеен епос, който подобно на огромен сунгер е попил целостта на историята без нито за миг да затормозява читателите с историческа фактология.

Владимир Зарев е щастливо явление и изключение от българската литература, той отново и отново и отново се връща към епохалните знаци, картини и фигури, които символизират страната му: от изумителния еретик поп Богомил от девети век, повлиял с учението си духовното развитие на цяла Европа, до разгръщането на посткомунистическата ера в „Разруха“. „Семеен пожар“ в своя гротесктен комизъм и забележителните си незабравими типажки с нещо ни напомня на Гоголевите герои. От друга страна в диалозите между Асен Вълчев и неговият скептичен професор откриваме моралният дискурс на Достоевски.”

Литературният наблюдател на „Ди пресе“ професор Томас Ротшилд в своята възторжена рецензия за „Семеен пожар“ нарича романа „ярка панорама на 100 години от българската история“ и „грандиозно произведение“, изказва своите съжаления, че са били нужни три десетилетия, докато „Битието“ достигне до европейския читател, „ако този внушителен роман беше написан на английски или на френски, нямаше да трябва да чакаме толкова дълго“. Критикът сравнява „Семеен пожар“ с латиноамериканската литература, която напластява фолклорна фантастика и социален реализъм, „романът приковава вниманието ни със своята пълнота, ритъм, с повестувателната си енергия, с несломимото доверие във възможността да се овладее литературно една епоха в нейната цялост – във време, когато повечето западни писатели отдавна са загубили това доверие.“ Характерите не са еднопланови, зад тяхната земна материалност се крият сложни структури, които не излизат наяве, а по-скоро прозират. Героите не са идеализирани, нито романтично приповдигнати, те са герои на Достоевски пренесени в ХХ век в състояние между религиозно смирение и разрушителното насилие, между детинската наивност и безспорният търговски нюх“. Връщайки се към определението „българския Балзак“, дадено на Владимир Зарев по повод „Разруха“ ,професор Ротшилд подчертава, „на мен лично по-подходящо ми изглежда сравнението с Достоевски и дори с Булгаков“.

„Битието“, с преводно заглавие „Семеен пожар“, е сред петте отличени и номинирани романа за една от най-престижните награди за преводна литература в немскоезичния свят „Берлински мостове“(Берлинер брюке) за 2010 година. За трилогията „Битието“, „Изходът“, „Законът“ в немскоезичните медии излязоха над тридесет отзива и рецензии, не само в най-големите вестници, а и в авторитетни радио- и телевизионни предавания за култура.

„Големият майстор на словото Владимир Зарев разгръща в своята монументална трилогия за Вълчеви една историческа панорама на България през ХХ век, която завършва с романа „Законът“. Той, както и предишните два романа на Зарев, е епохален роман, поставен в контекста на семейната сага. Едновременно с това е и остро социален роман за промените, който разказва за рухването на комунизма през 1989 година и последвалите го еуфория и обществен хаос“, категоричен е в оценката си Ралф Гамбилер.

Едно от най-престижните немски издателства Де Те Фау закупи от Дойтике правата на трите обемни и епични тома от трилогията и тя вече се преиздава на немски в меки корици, което означава в голям тираж. През 2014 година на пазара се появиха първите две части от трилогията преведени на немски като „Фамилиенбранд“ /“Семеен пожар“/ и „Фойеркйпфе /Огнени глави/. Това се случва за първи път с български автор.

По трилогията на Владимир Зарев „Битието“, „Изходът“, „Законът“ ТВ 7 засне сериала „Дървото на живота“. Първият и вторият сезон привлякоха вниманието на националния зрител и се ползват с успех в България и в чужбина. Третият сезон предстои да бъде заснет през есента на настоящата и пролетта на следващата година.